

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 40.

V Ljubljani, v soboto 9. julija 1898.

Letnik III.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah ob 11. uri dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 8 novč. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravištvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od 10. do 12. dopoldne. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

„Naša straža“.

I.

Imamo jo, našo stražo! Že jo vidimo korakati sem ter tja z dolgo, ostro sulico. S pozornim očesom in napetim ušesom pazi, kje se hoče priklatiti sovražnik čez mejo.

V lepi slogi so se zbrali dne 6. t. m. v Ljubljani pod predsedstvom poslanca Povšeta nastopni slovenski in hrvatski veljaki: S Koroškega poslanec Einspieler; s Štajarskega poslanca Robič in Žičkar in g. Tomažič; s Primorja: dr. Laginja, Spinčič oba dr. Trinajstiča, S. Jenko, dr. Janežič, Gabršček in Drmastija; s Kranjskega: Povše, dr. Šusteršič, dr. Papež, dr. vitez Bleiweis, Murnik, dr. Žitnik, dr. Pogačnik, Kušar, dr. Ferjančič, kanonik Sušnik, dr. Tavčar, župan Hribar, A. Kalan in poslanec Vencajz. Sklenili so najprej soglasno na predlog dr. Ferjančiča spomenico na ministerskega predsednika, na pravosodnega ministra in na viteza Javorskega glede znanega krivičnega postopanja graškega nadsodišča. Na to so se odobrila nastopna

Pravila društva „Naša straža“.

§ 1.) Ime in sedež. Društvo imenuje se „Naša straža“; svoj sedež ima v Ljubljani; razteza se po deželah in kraljestvih, zastopanih v državnem zboru, in ni političko.

§ 2.) Namen. Društvu je namen podpirati in krepiti v gospodarskem in kulturnem oziru Slovence in Hrvate na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem v obmejnih ali jezikovno mešanih pokrajinah.

§ 3.) Sredstva. V dosego svojega namena društvo 1. zbira denarne doneske: ustanovnino, udnino, darila, volila itd.; 2. združuje slovenske gospodarske organizacije (gospodarske zadruge, kmečka društva, obrtne zadruge, posojilnice) in nepolitiška društva v smislu svojega namena; 3. podpira v gori naznačenem okrožju (§ 2) slovensko in hrvatsko obrt in trgovino; 4. brani

slovenska in hrvatska posestva imenovanih pokrajin (§ 2) v gospodarskem obstanku; 5. organizuje ožje deželne, okrajne in krajevne odbore, ki po določenem načrtu (§ 7 odst. 8.), proizvedejo o gospodarskih in kulturnih razmerah slovenskega in hrvatskega ljudstva v svojem okrožju, s primernimi nasveti poročajo svoje proizvedbe glavnemu odboru in v društvene namene nabirajo denarna sredstva.

§ 4.) Udje. Udje so: A. Ustanovni; B. redni, in sicer a) moški in ženske, ki so dovršili 16. leto, in b) nepolitiška društva in zadruge v društvenem okrožju (§ 1). Kdor hoče društvu pristopiti, oglasi se pri načelstvu, ki ga sprejme, ali pa odkloni, ne da bi moralo navesti vzrokov za to. V tem oziru ni priziva.

§ 5.) Pravice udov. Udje se smejo vdeleževati zborov, predlagati predloge, glasovati, voliti in voljeni biti. Društva in zadruge se smejo vdeleževati teh zborov vsaka po jednom zastopniku, ki se mora izkazati, da je pooblaščen po odboru svojega društva ali zadruge. Ti zastopniki imajo ravno tiste pravice kot drugi udje.

§ 6.) Dolžnosti udov. Udje morajo plačevati svoje doneske, in sicer: A. ustanovniki enkrat za vselej vsaj 50 kron, a oni smejo razdeliti svoje plačevanje na 5 let po 10 kron; B. redni udje a) moški in ženske vsaj 1 krono na leto, b) društva in zadruge letne doneske, katerih svota se razmeram primerno dogovori z načelstvom, ki pa ne sme znašati manj nego 10 kron.

§ 7.) Društveno vodstvo. Društvo vodi glavni odbor. V ta odbor se voli vsako tretje leto pri rednem občnem zboru 50 odbornikov in sicer: 10 s Kranjskega, 10 s Štajarskega, 10 s Koroškega, 10 s Primorskega in 10 izven teh dežel. Vrh tega ima še vsako z društvom zavezano društvo ali zadruge pravico po svojem odboru imenovati po jednega odbornika. Glavni odbor se deli v tri oddelke: a) pravni b) informacijski in organizacijski in c) gospodarski. Pravni oddelak sestaja iz strokovno izvežbanih mož, ki so društvu v pravno pomoč. In-

formacijski in organizacijski oddelak organizuje proizvedbe po posameznih udih, po društvu pripojenih društvih in po ožjih odborih. Gospodarski odsek goji zvezo z gospodarskimi organizacijami in se v posamnih slučajih posvetuje, kako naj se z njihovo pomočjo dosega društveni namen. Oddelki se samostojno ustanavljajo in sicer tako, da odborniki glavnega odbora volijo izmed svoje srede 15 članov v gospodarski, 15 članov pa v pravni oddelak. Ostali odborniki pripadajo informacijskemu in organizacijskemu oddelku. Noben odbornik ne more pripadati dvema oddelkoma. Vsak oddelak si voli izmed svoje srede predsednika, prvega in drugega tajnika. Predsednik in prvi tajnik morata bivati v Ljubljani; drugi tajnik mora biti izvenkranjski društvenik. Po potrebi sklicuje predsednik vsakemu oddelku oddelkove seje; v nujnih slučajih sme tudi pismeno proizvedeti mnenje odbornikov. Sklepi v oddelkih, ki se sklepajo z nadpolovično večino glasov, se predlagajo načelstvu v konečno rešitev. Če je načelnik zadržan, ga namestuje prvi tajnik. Glavnemu odboru v pomoč se ustanavljajo ožji odbori. Tak ožji deželni — okrajni ali krajni odbor se sme ustanoviti od društvenih članov samo z dovoljenjem načelstva, ki mu imenuje predsednika. Število odbornikov je poljubno od 3—15. Ožji odbori imajo nalogo podpirati vzlasti informacijski in organizacijski oddelak. V svojem delovanju so odvisni od načelstva, od katerega dobivajo potrebna navodila za svoje delovanje. Načelstvo sestaja iz predsednikov in tajnikov imenovanih treh oddelkov. Načelstvo si izvoli izmed svoje srede predsednika in njegovega namestnika, tajnika in njegovega namestnika, blagajnika in njegovega namestnika. Izvenkranjski tajniki posamnih oddelkov, ki naj se razdelé tako, da jeden pripada Štajarskemu, jeden Koroškemu in jeden Primorskemu, se v načelstvu izvolijo za drugega, tretjega in četrtega tajnika. Načelstvo vsprejemlje poročila posamnih oddelkov in sklepa o njih; poročila in nasvete po-

Na stražo!

Ob ustanovitvi društva „Naša straža“.

Obupni glasijo se klici od mej:

„Pomáajte, mi smo preslabi!
Sovražnik prodira naprej in naprej,
Da rodno nam zemljo ugrabi.

Jezika slovenskega zvok mu ni ljub,
In vse mu odreka pravice;
Rad v srca slovenska zasadil bi strup:
Sovraštvo do božje resnice.

Kaj njemu, da žali globoko naš čut!
Brezsrčen je, krut, brezobziren, —
Sovražnik močan je, številen in ljut,
Naš narod pa slab je in miren.

Odtujil nam marsikatero je vas,
Ki bila poprej nam je zvesta,
Že davno jezika je svojega glas
Zanesel nam v trge in mesta.

In ko bo ugrabil obmejno zemljo,
Odperta mu pot bo v središče!
Poprej se ustavil, odnehal ne bo,
Da zadnje nam vzame zemljišče!”

Pomiri, trpin, si obupno srce,
Utihnite glasi tožeči!
Zastopniki ljudstva na stražo hite,
Za ljudstva blaginjo skrbeči.

Ljubezen do ljudstva jim vodi korak,
Ljubezen jih sveta združuje;
Krog svojih vodnikov pa zberi se vsak,
Kdor matere se ne sramuje!

Na stražo! — Na straži naj vsakdo bedi,
Da tujec ne stopi čez mejo!
Odslej nam sovragi nobene pedi
Zemljé več odvzeti ne smejo! Bogdan.

Profesor Vatroslav Jagić.

(Ob šestdesetletnici njegovega življenja napisal Podkrajec.)

Profesor Vatroslav Jagić! Kdor se le količjak zanimlje za slovansko jezikoslovje, ta pač predobro ve, kaj ima pomeniti v slovanski literaturi mož, ki nosi to ime. To je mož, ki si je zbog svoje izvanredne, redke nadarjenosti in zbog žilave svoje vstrajnosti ter nenavadne pridnosti pridobil toliko in tako temeljitega znanja v svoji stroki, da se mu po pravici čudi ves slovanski svet. Vatroslav Jagić je oni dični

učenjak, ki junaško in neumorno naprej gradi tisto poslopje slovanskega jezikoslovja, katero so začeli staviti veliki možje: Dobrovski, Kopitar, Miklošič. Ob kratkem: Jagić je največji slavist sedanje dobe.

Ta mož je zadnje sredo dopolnil šestdeseto leto svojega življenja, katerega večina je posvečena slovanstvu, posvečena proučevanju slavistike. Spodobi se pač, da se ob tej priliki spomnimo tega slovitega moža, spodobi tembolj, ker je on Hrvat, Jugoslovan, in ker je poseben prijatelj nas Slovencev, katerih se spominja vselej, kadar nanese prilika, in katerih pravi napredek mu je vedno pri srcu.

Zibelka je tekla Jagiću v Varaždinu, kjer se je rodil dne 6. malega srpana l. 1838. — pred šestdesetimi leti. Učil se je v Zagrebu in pohajal visoke šole na Dunaju, kjer je poslušal Miklošiča. Leta 1860. je bil imenovan gimnazijskim profesorjem v Zagrebu in je postal vsled svoje nadarjenosti, ki je že tedaj obračala nanj pozornost, član Jugoslovanske akademije. Pa ni mu bila sreča mila v domovini. Za banovanja Rauchovega je prišel leta 1867. radi odločno narodnega mišljenja ob službo. Napotil se je dalje izobraževat se v Lipsko, kjer je dosegel

samnih udov, društev, zadrug in pododborov oddaja oddelkom v pretres in poročanje. Načelstvo vsprejemlje ude, društva in zadruge v društveno zvezo, organizuje krajevne, okrajne in deželne odbore in sploh izvršuje vrhovno vodstvo nad vsem društvenim delovanjem. Seja načelstva je sklepčna, če so navzočni vsaj štirje njegovi člani. Načelstvo voli in sklepa z nadpolovično večino glasov. Predsednik, oziroma njegov namestnik, sklicuje seje in jim predseduje. Načelstvo se pa mora sklicati v sejo tudi, če to zahtevajo vsaj trije njegovi člani.

§ 8.) Občni zbor. Redno se vrši občni zbor vsako leto meseca avgusta; izredno pa, če ga zahteva tretjina rednih udov. Občni zbor voli vsako tretje leto odbor, vsako leto pa tri pregledovalce računov, sklepa o poročilu načelstva v zadnjem upravnem letu, ki se sklepa 31. julija, o premembni pravil in o razdružitvi društva. Občni zbor se naznanja po slovenskih in istrsko-hrvatskih časopisih vsaj 14 dni prej. Sklepčen je ne glede na število navzočih udov in sklepa po nadpolovični večini glasov. Čas, kraj in dnevni red občnemu zboru določi načelstvo. Istotako določi načelstvo časopise, v katerih se občni zbor razglasi.

§ 9.) Razsodišče. Pri prepirih iz društvenega razmerja voli vsaka stranka po dva razsodnika. Razsodniki si volijo predsednika izmed drugih društvenikov. Proti razsodbam tega razsodišča ni ugovora.

§ 10.) Razpust društva. Društvo preneha, če je razpusti gosposka, ali če se to sklene pri občnem zboru z dvetretjinsko večino. Društveno premoženje prevzame za slučaj razpustitve gosposki „Mestna hranilnica ljubljanska“, in če se tekom petih let vstanovi novo društvo z enakim namenom, mu je izroči hranilnica. Če se pa to ne zgodi, pripade po petih letih društveno premoženje Ciril-Methodovi družbi, in sicer na polovico ljubljanski in drugo polovico isterski. Ako pa društvo preneha po lastnem sklepu, sklepa občni zbor zajedno o porabi društvenega premoženja.

§ 11.) Začasna določila. Predlagatelji teh pravil vsprejemljejo, brž ko so pravila potrjena, oglašajo za društvo. Ko je oglašanih vsaj 50 udov, skličejo ustanovni shod, pri katerem se voli odbor. Potem je društvo ustanovljeno.

Narodna slavnost v Sežani.

V lepi, narodni Sežani vršila se je preteklo nedeljo slavnost, ki je živo spominjala na tiste čase, ko se je slovenski narod še smel zbirati po veličastnih taborih. Za slavnost je dalo inicijativo pevsko društvo „Ljubljana“, ki je pomagalo prirediti veselico na korist zgradbi „Narodnega Doma“ v Trstu.

Nad 8.000 naroda slavilo je v Sežani slovensko pesem. Pevsko društvo „Ljubljana“ došlo je v Sežano okoli 9. ure zjutraj. Veselo so od-

mevali rogovi trobentačev „Ljubljane“, ko je vlak privozil na sežanski kolodvor. Tu so Sežanci najiskrenejše sprejeli došle Ljubljančane. Godba je zasvirala „Naprej“ in župan sežanski g. Ivan Renčelj izrekel je srčno dobrodošlico. Pevci so zapeli „Lepa naša domovina“, sežanske Slovenke pa so, opravljene v slikovitih narodnih nošah, delile gostom šopke. Vmes pa so doneli navdušeni vskliki priprostih kmetov. Bili smo sredi probujenega naroda.

Vhod v vas bil je očarljiv: na čelu godba, za njo zastava „Ljubljane“, za to trobentači, sredi mej pevci sežanska dekleta okoli in okoli pa nebroj naroda, ki je že zjutraj prihitel na slavnost. Vsa Sežana bila je slavnostno okrašena. Po sv. maši, pri kateri je pela „Ljubljana“, so si gostje ogledali lepo vas. Vedno bolj so naraščale množice naroda, povsod je donela na uho slovanska pesem. „Pri treh kronah“, kjer je bil določen na velikanskem senčnatem vrtu prostor za slavnost, zbralo se je že pred dohodom Tržičanov nekaj tisoč naroda. Pred vhomom na slavnostni prostor je pozdravljali goste napis: „Sivi Kras, pozdravlja Vas!“ na vrtu pa je plapolalo sto in sto zastav. Popoludne so došle tržaške slovenske čete. Velikanska množica pričakovala jih je na kolodvoru. Nepopisen je prizor, ki se je vršil, ko je privozil tržaški vlak na postajo. To je bil vlak, kakešnega ne moremo prirediti ni Ljubljančanje. Petinideset vozov je bilo natlačeno polnih: bili so tu voditelji naroda ob Adriji, bile so tu množice slovanskih delavcev in kmetov. Po pozdravih razvrstil se je mogočni sprevod, v katerem sta bili dve godbi. Tu so korakale tržaške čete s plapolajočimi zastavami, tu so šli sežanski fantje s svojo slovensko zastavo, tu so ponosno stopala dekleta iz Bazovice v narodni noši in z zastavo, sežanski gasilci, „Sokoli“ iz Gorice itd.

Bilo je treba čakati dolgo časa, predno je vsa ta množica došla na slavnostni prostor, kjer so zastavi „Ljubljane“ poklonile krasen trak sežanska dekleta, ki so zapela prvo pesem. Potem pa se je vrstila pesem za pesmijo. Okoli pevskega odra pa je bil nagromaden narod in ni se skoro gnil, dokler ni bil vspev končan. Nastopilo je 7 tržaških pevskih društev. Peli so kot slavci. Tudi „Ljubljana“ je zapela izborna nekaj pesmi. Palmo pa si je priporilo pevsko društvo „Kolo“ (pevovodja g. H. Vogrič) iz Trsta z mešanim zborom „Križari na moru“. To mlado društvo poje že tako precizno, da lahko tekmuje z najodličnejšim pevskim društvom. Obžalovali smo torej prav od srca, da se je proti takemu društvu, ki dela čast tržaškim Slovencem, od neke strani intrigovalo. Prihodnje leto priredi to društvo velik koncert v Ljubljani na korist Prešernovemu spomeniku in tedaj se bodo Ljubljančanje lahko naslajali ob čudovito preciznem proizvajanju tega društva. Ko se je približal večer, zažareli so po vrtu raznobojni lampijončki, mladina pa je zarajala. Po celi Se-

žani se je razvilo živahno življenje. Taki prizori, kakor so se vršili tu, se morejo vršiti le med Slovenci. Sijajen je bil tudi odhod. Vsa pot je bila razsvetljena z bengaličnim ognjem, ljudstvo je navdušeno pelo z godbo „Naprej“, „Hej Slovani“ in „U boj!“ Okoli 30 ljubljanskih gostov se je podalo iz Sežane v Trst. Pevci „Ljubljane“ so tu nastopali s čepicami ter so vzbujali občno pozornost. V ponedeljek zvečer so obiskali prostore „Delavskega podpornega društva“ in pevskega društva „Kolo“, kjer so bili vsprejeti bratski. Pevci in pevke „Kola“ so jih potem spremili na kolodvor, kjer se je zbralo tudi precej drugih tržaških rodoljubov. Ob slovesu so pretresali kolodvor slovenski „Živijo“-klici.

Vspeh slavnosti ni bil samo ugoden za „Narodni dom“. Slavnost je bila veličastna manifestacija za narodno misel, pred katero se mora skriti vsako strankarstvo. In prav je dejal predsednik „Ljubljane“ g. Trstenjak: „Mi nočemo biti „liberalci“, in ne „klerikalci“ — mi smo Slovani. Složno hočemo delati kot demokrati slovanski za stvar slovansko, a kdor ne ljubi sloge, ne ljubi slovenskega naroda“. Tisoče in tisoče ljudij je vsklikalo ob teh besedah; na sežanski slavnosti je zopet govoril narod, kaj hoče in kako ga njegovi prvaki morajo voditi do boljše bodočnosti.

Izvirni dopisi.

Ljubljana, 6. julija. (Zlatomašnik Jožef Jereb). Mož, čegar ime smo napisali na čelo tem vrsticam, se pač ni mnogo imenoval v javnosti in bode večini čitateljev neznan. Skrito, priprosto in skromno je njegovo življenje. Vender zasluži častiti ta starček, osivel v službi Gospodovi, da se ga javno spomnimo o priliki njegove zlate maše, katero je daroval čil na duhu in telesu v dan sv. Cirila in Metodija, zasluži vsled plemenitih lastnostij svojega srca pa tudi vsled vzornega spolnovanja svojih duhovskih dolžnostij. Rodil se je na Vrhu sv. treh kraljev pri Žireh 13. sušca 1. 1822. in se šolal v Idriji, Novem Mestu in Ljubljani. Po izvrstno dovršenih srednješolskih naukah je stopil v ljubljansko semenišče in bil 5. malega srpana 1. 1848. po. svečen v mašnika. Njegove kapelanske službe so bile v Hrenovicah in Dolenji Vasi pri Ribnici, župnikoval pa je v Dragi na Kočevskem, povsod spoštovan in ljubljen. Ko je prišel v leta 1870 mu je jako opešal glas, da ni mogel lahko govoriti, stopil je 1. 1882. v pokoj in se naselil v Ljubljani v šentjakijski župniji, kjer navadno opravlja deseto mašo. To je kratek obris življenja gospoda zlatomašnika Jereba. Navadno, skromno je to življenje, a vender bogato lepih čednostij, polno dobrih del. Ne boš kmalu našel moža, ki bi bil tako usmiljen, tako dobrih rok do revežev, tako pripravljen pomagati povsod, kjer gospodari nesreča, beda in pomanjkanje, kakor gospod zlatomašnik. On pač lahko mirnim srcem

doktorsko čast iz modroslovja, in nato je odšel v Petrograd. Ondi je postal doktor slovanskega jezikoslovja. Ko si je tako pridobil ogromno znanje in začel sloveti kot nenavadno razborit jezikoslovec, dali so mu 1. 1872. slovansko stolico v Odesi, katero je pred njim imel Grigorovič. Dve leti pozneje je odšel kot profesor slavistike v Berlin, a 1. 1880. kot naslednik Sreznevskemu v Petrograd. Ko je pa umrl Miklošič, poklicali so ga nazaj v Avstrijo in z letom 1886. je začel poučaveti na dunajskem vseučilišču, kjer še sedaj uspešno deluje.

To bi bilo v kratkih potezah življenje profesorja Jagića. Pa obrnimo se skoro k njegovemu znanstvenemu delovanju, k njegovim naporom in trudom na polju slavistike, katero obdeluje že malone štirideset let.

Prve svoje razprave je priobčil v izvestju zagrebške gimnazije v letih 1861. in 1862. Jedni razpravi je snov narodno pesništvo, drugi sklanja samostalnika v staroslovenščini in srbo-hrvaščini. Sodeloval je leto pozneje pri „Tisučnici sv. Cirila i Metoda“, izdani v Zagrebu, in je 1. 1864. priredil za višje gimnazije učno knjigo: „Primjeri starohervatskega jezika iz glagolskih i cirilskih književnih starinah“. Leta 1865. je pomagal Račkemu pri njegovem „Assemanovem Evange-

listaru“. Od leta 1864—1866. je urejeval „Književnik“ — znanstven list — in spisal zanj mnogo uzornih razprav in ocen, tičočih se zlasti staroslovenščine in starih spomenikov. Lepe prispevke hrani izza tistih let tudi „Rad jugoslovanske akademije“.

Posebno važno je v Jagićevem delovanju leto 1876. Tedaj je namreč začel izdajati v družbi z Leskienom in Nehringom znanstven zbornik „Archiv für slavische Philologie“, namenjen izključno strogo znanstvenemu raziskovanju slovanskega jezikoslovja. Razven imenovanih dveh učenjakov so se kot sotrudniki pridružili Jagiću še drugi, kakor: Brückner, Gebauer, Jireček, Miklošič, Novaković, Wesselovsky, in tako je ta zbornik tekom let postal najizbornejši, kar jih izhaja po slovanskem svetu. Koliko odličnih, obširnih razprav, koliko razboritih ocen je Jagić od leta 1876. do danes nagromadil v svojem „Archivu“, kateremu je urednik in ob enem najplodovitejši sotrudnik. In vsi ti njegovi brezbrojni sestavki in vse te neštete Jagićeve ocene so samo kleno zrno, dovršena dela. Taka dela more pisati le mož, ki ima toliko študij, toliko obsežnega znanja, ki je obhodil toliko slovanskega sveta in za slovansko jezikoslovje znamenitih krajev — to more stvarjati

in pisati le jedini Jagić. Njegove razprave se posebno odlikujejo po lahkem, prozornem slogu, po nenavadni spretnosti, s katero se obdeluje predmet, in po čudoviti bistroumnosti. In prav tako izborne, da, nedosežne so njegove brezštevne ocene, pri katerih mu je geslo: suaviter in modo, fortiter in re. Jagić je brezdvomno pravi vzornik znanstvene kritike.

Toda jako bi se motil, kdor bi mislil, da je Jagić omejil delovanje svoje edino na „Archiv“. Izdal je v teh letih tudi mnogo samo, stojnih del. Tako 1. 1879. v Berlinu „codex zo-graphensis“ in 1. 1883. „codex marianus“ — oba ta spomenika z obširnima temeljitima uvodoma in v taki dovršenosti, da veljata obe ti izdaji v vseh obzirih za klasični. Leta 1885. je dal na svetlo „Briefwechsel zwischen Dobrowsky und Kopitar“, tudi z uvodom. Razven tega je več njegovih del obelodanila v svojih izvestjih cesarska akademija znanostij na Dunaju.

Tako smo prav površno pregledali znanstveno delovanje Jagićevo. Pa vže iz tega skromnega obrisa bo vsak razvidel, da je tak mož v resnici nenavaden učenjak, da je po pravici strmeti nad njegove vsestranostjo in plodovitostjo. Posebno se pa Jagić odlikuje po temeljitem poznanju starih spomenikov slovanskih, bodisi

gleda na lepo vrsto svojih let, katera je preživel, drugim, ne sebi, katera je v pravem pomenu besede posvetil delu za svojega bližnjega, ravna jo se po pesnikovih besedah: Živeti vrli mož ne sme za se, iz bratov sreče njemu sreča klije in tuja solza mu meči srce". Skrajno skromen in varčen zase, je gospod zlatomašnik nasproti drugim radodaren: on pritrjuje sebi, da more pomagati drugim. On ne pozna zase nikake potrebe, nikake udobnosti. Strog proti sebi, je zato tembolj ljubezniv in usmiljen do vsakega, ki je v resnici potreben. Svoja dobra dela pa opravlja po pregovoru: naj levica ne ve, kar da desnica. Da, svetu so z večine prikrita njegova dela, znana pa Večnemu, ki mu jih bo obilo poplačal. Gospodu jubilanu morebiti ne bo v njegovi skromnosti povsem prav, da se o njem javno govori v listu. Pa pisatelj teh vrstic si nikakor ni mogel drugače, nego da je postavil gospodu zlatomašniku na ta način skromen spominek. Narekovala pa mu je te vrstice dolžna hvaležnost. V dijaških letih se je namreč seznanil po posebno srečnem slučaju z g. jubilentom, našel v njem svojega dobrotnika in prijatelja ter bil vedno v njegovi hiši drag gost. Iz tega časa hrani pisatelj prelepih spominov na blago osebo zlatomašnikovo. Ure, ktere je preživel v njegovi družbi, sme po pravici prištevati najlepšim svoje mladosti. Na njegovem domu našel je vedno blagodejno zavetišče in zahvaliti ima častitega starčka za marsikatero dobroto in za koristne namigljaje. Zato se tu javno pridružuje drugim častilcem gospoda jubilanta z iskreno, iz dna hvaležne duše prhajajočo željo: Bog živi gospoda zlatomašnika Jereba še mnoga leta, lajšaj in slajšaj mu dneve sive starosti in daj mu v čilem zdravju na duhu in telesu učkati še demantne maše.

Iz Celja, 6. julija. — V predvečer godú blagovestnikov sv. Cirila in Metoda je priredilo „Celjsko pevsko društvo“ krasno slavnost. Ob 9h se nas je zbralo kakih 500 oseb, gospodov in mnogo dam, pod Starim gradom, kjer smo zažgali kres. V dolgi vrsti med drevesi so viseli lompijoni in pred nami je bil transparent (trobojnica), za katerim je gorel močen ogenj, tako da je to nudilo lepo sliko mestu. Prekrasni raketi so švigali proti nebu, kjer so se v višini pršili v trobojne lučice. Pevsko društvo je za pelo več slovanskih pesnij, ktere so poviševale navdušenje od trenutka do trenutka. Živijo klicev iz mladih in starih moških in ženskih grl ni bilo ne konca ne kraja. Omeniti moramo, da se je letos v jako velikem številu vdeležilo kresa slovensko delavstvo, katero dela vso čast novemu, še le pred kratkim ustanovljenemu društvu. Tacega navdušenja ni kmalu videti.

Kres, streljanje, raketi, petje, neprisiljena zabava, nebroj kresov po krasni Savinjski dolini,

to vse je mogočno vplivalo na vdeležence. Kljub meglenemu vremenu našeli smo po bližnjih planinah nad 60 kresov. Brljavi urednik Vahtarice jih je s svojega „Guckfensterla“ naštel le 16. Ko nam je ogenj pogorel, šli smo z lampijoni ob pokanju topičev v gostilno „Skalnata klet“, kjer se je ob prijazni postrežbi češkega gostilničarja razvila živahna zabava. Lepo je bilo pogledati na grič, koder se je vrsta z lampijoni pomikala, po gozdu so pa odmevali krepki „Na zdar“ in „Živijo“-klici. Celjski mob seveda tudi to pot ni miroval. Nahujskana druhal je baje na kapucinskem mostu svoji jezi dajala duška s tem, da so cvilili in lajali kakor stekli psi. Tudi so nekoga v pogumnem razmerju 1:30 napadli, sicer je bilo vse mirno, razven v domišljavi glavi grbastega Ambroziča alias Armbrustschütza. Pred krepkimi pestmi naših delavcev ima tukajšnji mob grozen respekt. No, počasi bo že dobro! — Praznik svetih bratov je nanzanjalo slovesno zvonjenje in pokanje topičev. — In nekateri si še upajo trditi, da v Celju ni Slovencev!

Politiški pregled.

Ministerski predsednik grof Thun je dosegel toliko, da so se začela pogajanja po dovršenih dogovorih s Čehi tudi z nemškimi veleposestniki. Govorilo se je že, da se bodo tudi naprednjaki spustili v dogovor s Thunom, a nacionalci so jih ostro prijeli in najbrže se jih bodo ustrašili. Grozno tulijo nacionalci nad ministrom Bärnreitherjem, ki je zmotil veleposestnike, da so prelomili nemško „Gemeinbürgschaft“. Nemci stoje še vedno pod Wolfvim bičem. To dokazuje tudi, da je moral odstopiti solnograški župan Zeller, ker je kot župan preprečil izjavo sočutja graškemu občinskemu svetu. Danes imajo konferenco načelniki nemških klubov, da ukrenejo, kaj je storiti glede Thunovega povabila.

Jezikovni zakon, tako poročajo nemški listi, hoče ustvariti grof Thun s pomočjo § 14. drž. temeljnih zakonov. Zato je bil poklical na Dunaj več višjih uradnikov iz Češke in Moravske. Stvar ima nekaj na sebi. Mir se mora na kak način napraviti mej narodi, če hoče Avstrija obstati. S parlamentom se ne opravi nič, ker Nemci vedno delajo obstrukcijo. Tedaj ostane vladanje s § 14. Da Nemci o jezikovnem zakonu, ki bi jim v vsem obsegu ne potrdil dosedanjih predprav, ne morejo nič slišati, si pri njih lakotnosti po tuji posesti lahko mislimo. Tudi nad sami poskus, da bi se napravil kak jezikovni zakon brez privoljenja Nemcev, kličejo že nemški časniki ogenj in žvepelj z neba. Treba bode krepke roke, ki bode ukrotila to nemško predrznost. Letos je jubilejno leto, leto miru, in zato letos ne pričakujemo velikih spre-

memb. Grof Thun bode vozil naprej, kolikor bode mogel varno. Sklinal bode v jeseni tudi državni zbor, a vse le na videz, v resnici se bode pa vladalo tiho absolutistično, brez velikega šuma in velikih sprememb, zlasti ostane vse pri starem v narodnostnih zadevah. Zato tudi jezikovnega zakona za letos še ne pričakujemo. To je naše prepričanje.

Koliskov predlog, da bodi samo nemščina učni jezik na vseh nižjeavstrijskih ljudskih in meščanskih šolah, katerega je sprejel deželni zbor soglasno, ni dobil cesarjevega potrdila. Ker krutega naskoka na pravice slovanskih prebivalcev v Nižji Avstriji cesar ni hotel potrditi, zopet kriče Nemci, da so — zatirani. Kaže se, da zna cesar bolje moralo, kot profesor morale dr. Scheicher, ki je glasoval za oni krivični predlog.

Krščanski socijalci v Gradcu se vdeležo občinskih volitev kot avstrijska domoljubna ljudska stranka.

V Olomucu so dne 5. julija zvečer nastali veliki nemiri. Začel se je prepir med nemškimi in češkimi dijaki. Pridružila se je neštevilna množica ljudstva, ki je kričala na trgu „Na zdar!“ in „Heil!“ Ker policija ni mogla napraviti miru, je oblastvo poklicalo na pomoč polstotnije vojakov. Zaprli so več oseb. Zvečer ob 10. uri je bil zopet mir.

V Solnogradu je „Katoliško politično narodno društvo“ soglasno vsprejelo izjavo, s katero odobrava razpust graškega občinskega sveta.

Slava Madjarom! V aprilu so obsodili ti junaki sotrudnika „Narodnih Novin“, Žiaka, radi dveh člankov na 8 mesecev ječe in 600 gld. kazni, ravnokar pa redaktorja „Narod. Novin“ Pietra zopet za dva članka — ravno na isto kazen. Ubogi Slovaki! 15. maja obsodili so zopet Karla Salvo, redaktorja slov. tednika „Slovenski Listy“ na 2 meseca zopora radi satiričnih verzov nekega učitelja. Salva ni prosil pomiloščenja, le stol in mizo bi rad imel v celici, no, pa te mu ne dajo, da mu ne bode treba pisati! Delati bo to moral na tleh ali na zemlji —! — Slava Madjarom! So kakor bogovi!

Med socijalno-demokratskimi poslanci v nemškem državnem zboru je sedem Židov. Jako značilno!

Picquard in Eszterhazy, bivša francoska častnika, znana iz Dreyfusove pravde, sta se stopla s palicama na ulici. Žid Picquart je svojega nasprotnika nabil, potem ga je pa šel tožiti k sodišču.

Dreyfusova soproga je vložila pri justičnem ministerstvu prošnjo za razveljavljenje obsodbe njenega moža, češ da je vojno sodišče brez vednosti obtoženca in zagovornika izdalo neke tajne akte.

Domače novice.

Osebnosti. Deželni svetnik v Mariboru g. Fran Trenz je imenovan drž. pravdnikom v Ljubljani. — Predsedstvo finančnega ravnateljstva je imenovalo davčna kontrolorja gg. Jos. Kavčiča in Jos. Oblaka ter davčnega oficijala g. Fr. Ravniharja za davkarja, davčne pristave gg. Alojzija Strmoleta, Karola Vilfana in Ivana Vencajza za kontrolorje in računskega podčastnika g. Rudolfa Klacno, narednika g. Vinka Nedeljko ter davčne praktikante gg. Petra Vovka, Valentina Kompareta, Frana Arha in Frana Čebulja za davčne pristave. — Gosp. dr. Fran Majež, odvetniški kandidat v Celju, je napravil z izbornim uspehom v Gradcu odvetniški izpit ter se bode naselil kot odvetnik v Šoštanj. — Namesto odstopivšega svetnika dr. Zupanca je imenovala okrajna bolniška blagajna ljubljanska za društvenega zdravnika g. dr. J. Jenka. — G. Jernej Primožič, ekspozit na Vrabčah, je prezentovan za župnijo Goriče. — G. Jos. Kržišnik, seme-niški duhoven, je nastavljen za kaplana v Črnem Vrhu nad Idrijo. — G. Leopold Rihar, dosedaj v Gozdu, je imenovan za župnika v Nevljah pri Kamniku. — Praktikant O. Deu pri tukajšnjem deželnem sodišču je imenovan avskultantom za okrožje graškega nadsodišča. — Zlato mašo bode jutri obhajal na Uncu pri Rakeku č. g. Franc Klemenec, tamošnji župnik. — Notarski kan-

glede časa ali kraja njihovega postanka, bodisi glede njih mejsebojne vzajemnosti ali odvisnosti. Ako je bil Miklošič v prvi vrsti slovničar, mora se opravičeno trditi, da je Jagić ustanovil podlago strogi literarni zgodovini, ki se tiče vseh spomenikov, važnih za slovansko jezikoslovje, od najstarejših časov sem pa do najnovejših. Jagić je takorekoč gradivo, katero je Miklošič porabil za svojo slovnico in slovar, kritično in znanstveno preiskal.

A Jagić ni le silno bister in izredno plodovit učenjak, on je tudi izvrsten akademičen učitelj. On predava jasno, srednje hitro, da mu je lahko slediti. Slušatelji se ne morejo načuditi, s kako lahkoto in živahnostjo, rekel bi, s kako virtuoznostjo obvladuje svoj predmet. Njegovi kolegi niso nikdar dolgočasni in suhoparni; tudi ne zelo mikavno tvarino ume oviti v prikupljivo obliko, ki vleče nase in vzdržuje pazljivost poslušalcev. In koliko primernih, duhovitih opazk, nanašajočih se na vse raznolike razmere slovanske, zna vpletati v svoja predavanja! Ako je prijetno poslušati Jagića pri predavanjih, je pa še posebno mikavno udeleževati se vaj v njegovem seminarju. Tu Jagić ni več profesor, temveč tovariš svojih slušateljev, s katerimi v prijaznih, sem in tja celo dovtipnih pogovorih obravnava svoj predmet. Jagić se seveda v prvi vrsti trudi za duševno izobrazbo

svojih slušateljev; briga se pa tudi za njihovo gmotno stanje in je vedno pripravljen storiti vse korake, da jim očetovski pomaga in gre na roko, bodisi da temu pribavi kako podporo, ali drugemu preskrbi kako ustanovo. Zato ni čudo, da so Jagića dijaki doslej povsod ljubili, da celo obožavali. — V zasebnem razgovoru je ljubezniv, dovtipen, a zajedno duhovit mož.

Še jednega nikakor ne smemo pozabiti! Vkljub temu, da vže tako dolgo deluje izven domovine svoje, ostal je Jagić vedno zvest svojemu narodu, ostal je vedno trd Hrvat. Vedno mu je bilo življenje v domači obitelji specifično hrvatsko, pa naj je bival v pruskem Berlinu, ruskem Petrogradu, ali sedaj, ko biva na nemškem Dunaju. In največje veselje mu je, kadar more s svojimi rojaki-slušatelji v svojem seminarju kramljati hrvatski.

Spomnili smo se s temi skromnimi vrsticami slavnega učenjaka o priliki, ko mu je poteklo šestdeset let njegovega plodovitega življenja. Čutili smo, da je to naša dolžnost. In skleniti ne moremo teh črtic bolje, kakor z iskreno željo: Profesor Jagić naj živi še mnogo let, do skrajne meje svojega življenja naj zaseda slavno stolico, katero je prevzel po našem Miklošiču, a bode naj nam Slovincem in našim prosvetnim naporom še nadalje tako naklonjen, kakor je bil doslej!

didat v Ljubljani g. dr. Fran Horvat je imenovan notarjem v Idriji.

Jubilanti. Njega vzvišenost metropolit dr. Jakob Missia je praznoval dne 30. junija šestdesetletnico svojega življenja. Premilostni knezoškof dr. Anton Jeglič bode s svojimi sošolci dne 27. t. m. na Dobrovi pri Ljubljani slovesno praznoval 25letnico mašništva. Preč. g. kanonik Andrej Zamejic bode imel jutri ob 10. uri v stolni cerkvi ljubljanski slovesno zlato mašo z asistenco gg. kanonikov, ki so bili nekdanji njegovi učenci. Podarili so mu ljubljanski duhovniki-učenci za jubilej lepo mašno knjigo in palico s šopkom. G. zlatomašnik je ohranil mladeniško telesno čvrstost in narodno navdušenost.

Slovenski odvetniki in notarji v Ljubljani so izdali naslednje povabilo vsem slovenskim odvetnikom, notarjem in kandidatom: Na mnogostransko željo, da stan slovenskih odvetnikov in notarjev označi svoje stališče zastran obrambe slovenskega jezika, kojemu se je zadnji čas odrekla popolna veljavo sodnega jezika, ter v svrhu, da se naš stan sploh organizuje, usojamo si Vas uljudno vabiti na splošni shod slovenskih odvetnikov in notarjev, odvetniških in notarskih kandidatov, ki se bode vršil v Ljubljani v veliki dvorani „Narodnega Doma“ v nedeljo dne 17. julija t. l. ob 1/2 12. uri, predpoldne. Posvetovanju bodi dnevni red: 1.) Poročilo o izključenju slovenskega jezika kakor razpravnega jezika na višjem deželnem sodišču graškem. 2.) Nasveti, kako pripomoči slovenskemu jeziku do popolne samopravnosti v sodnih uradih. 3.) Razgovor o ustanovitvi višjega deželnega sodišča v Ljubljani in o korakih v ta namen. 4.) Nasveti o varstvu interesov slovenskih pravnikov, zlasti o ustanovitvi zveze vseh slovenskih odvetnikov in zveze vseh slovenskih notarjev.

Vseučiliški ustanovi, dovoljeni od kranjskega deželnega zbora po 800 gld. za slovenske doktorje, ki bi hoteli postati učitelji na slovenski univerzi v Ljubljani, podelil je deželni obor gg. dr. Žolgarju in dr. Regnu. Gosp. dr. Žolgar je štajarski Slovenec, ki je „sub auspiciis imperatoris“ promoviral doktorjem prava in bil pred nekaj dnevi pozvan kot praktikant okrajnega glavarstva za graško okolico v naučno ministerstvo. Dal je že na svetlo strokovno knjigo „Verordnungsrecht“, ki je prva te vrste v avstrijskem pravniškem slovstvu. Jednako odličen in marljiv mož je dr. Regen, doma iz Poljanske doline na Gorenjskem. Taki možje so upanje naše bodočnosti.

Iz krogov ljubljanskih hišnih posestnikov se nam piše: „V Vašem cenjenem listu ste ljubljanskim hišnim gospodarjem, ponesrečenim po potresu, ponudili brezplačni prejem inseratov in s tem pokazali, da imate sočutje in da pomite obupno naše stanje, dočim nobeden naših drugih časnikov se ne zmeni za nas. S samim sočutjem pa seveda ni pomagano, temveč misliti je treba, kako ohraniti, kar se je dogradilo, in preprečiti, kar je eden naših imovitih someščanov z neko škodoželjnostjo izjavil, ko je rekel: Čemu bi pač zidali nove hiše, vsaj jih bomo dobili leta 1901. premnogo na prodaj po prav nizkih cenah. S prvim dnem tega leta se bodo namreč pričela odplačila na državna posojila in takrat se bo še-le pričela insolvenca hišnih gospodarjev, ki so premalo dobili ali brezobrestnega ali 3% posojila, ali so pa še stavbinskim mojstrom na dolgu ostali. Vračanje teh posojil v 15., oziroma v 20. letih, obrestovanje večinoma po 6% in ob enem amortizovanje stavbenim mojstrom bo nemogoče. In za te slučaje bi bilo želeli, da se zavzemo tako deželni odbor, kot mestni zastop in naša žurnalistika, da se takoj vsi potrebni koraki store, da ne pride velik del naše bele Ljubljane v roke kapitalistom ali pa celo tujcem. Po našem mnenju bi bila edina rešitev v tem, da se pridobi ena hipotečnih bank, ki bi hotela dolgove financirati proti povratku v najmanj 50. letih. Ob enem pa bi bilo skrbeti, da se prične s poplačevanjem državnih dolgov vsaj za 5 let pozneje, kar bi zopet nekoliko kredit povzdignilo. Pri Vašem cenjenem listu so agilni in delavni možje, možje, ki imajo srce za svoje so-

meščane, ki imajo voljo, kaj storiti za nas reže, ki smo po elementarni sili ob večino premoženja. Nadejamo se pomoči dokler je še čas“.

Iz občinskega sveta ljubljanskega. V seji dne 5. julija je župan Hribar sporočil o čestitki zlatomašniku č. g. kanoniku Zamejcu, ki je od l. 1880. člen mestnega šolskega sveta. Dalje je župan poročal o lepem vsprejemu ljubljanske mestne deputacije pripraških slavnosti. Izrekla se je zahvala za dokaze bratske ljubezni. Potem je povedal župan, da je opozoril poljedelskega ministra, da bi bilo čas, misliti na osuševanje Barja, in rekel, da se justična palača v Ljubljani začne graditi tekom tega leta. — Obč. svetnik dr. Majaron je utemeljeval glede na graški dogodek svoj samostalni predlog o ravnopravnosti slovenskega jezika pri višjih sodnih instancah. Stranke in zastopniki pri pravdi v Gradcu so bili Slovenci, v prvi instanci je tekla pravda samo v slovenskem jeziku, priziv je bil pisan slovenski in prizivna razprava se je razpisala slovenski. Vkljub temu je graški senat sklenil, da se ne sme razpravljati slovenski. Po pravici je ta sklep razburil ves slovenski narod. S tem sklepom, ki bije ravnopravnosti v obraz, se mora pečati občinski svet. Dolžnost pravosodnega ministra je, da najde pomoček tem krivičnim razmeram, ki so se srečno končale na Kranjskem že l. 1884. Proti graškemu sklepu moramo biti tudi iz privatnopravnih razlogov, da se ne bodo dogajale slovenskemu ljudstvu krivice pred sodnijo. Zahtevajmo tedaj za vse slovenske dežele nadsodnijo v Ljubljani. Bile so že peticije zaradi tega, a slovenski državni poslanci so se za to zadevo premalo brigali. Zahtevajmo tedaj odločno: Nadsodišče bodi v središču, ne pa na periferiji! Govornik je predlagal, naročiti magistratu, da se odpošlje pravosodnemu ministertvu nastopna peticija: Glede na to, da je visoko c. kr. višje deželno sodišče v Gradcu dne 23. junija t. l. na prizivni razpravi odklonilo slovenski jezik kakor razpravnega jezika in ker dotični senatni sklep ne ustreza ustavno zajamčeni ravnopravnosti slovenskega jezika v uradih, niti varnosti pravosodja za slov. pravdne stranke, zato občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane izreka nujno prošnjo, da visoko c. kr. pravosodno ministerstvo izvoli nemudoma zagotoviti slovenskemu jeziku popolno veljavo razpravnega jezika na prizivni instanci v Gradcu v pravnih, v katerih nastopajo slovenske stranke, kakor tudi da izvoli resno uvaževati vprašanje ustanovitve višjega deželnega sodišča v Ljubljani. — G. P. pl. Radicsu se dovoli za izdajanje Valvazorjevega životopisa 100 gld. podpore, g. kustosu Müllnerju se podpora za izdajanje nekega literarnega dela odkloni. „Slov. planinskemu društvu“ se dovoli za izdelavo pota za ježo na Kredarico 100 gld. Za izdajo zemljevida slovenskih dežel se „Slov. Matici“ zagotovi podpora. — Sprejel se je po daljši debati predlog, da se izroči g. prof. Hraskemu za okroglo svoto 10.000 gld. izdelati načrte za napravo kanalizacije v Ljubljani. — V četrtek je občinski svet sklenil na cesarja Jožefa trgu zgraditi za 117.860 gld. hišo, v kateri bode imelo prostore gasilno društvo. V hiši bodo nastanjeni tudi nekateri mestni uradi, prostori bodo služili dalje za skladišča in delavnice mestnega vodovoda in elektrike, potem bode v poslopju velika dvorana. Ime poslopju bode „Mestni Dom“ in ne „Gasilni Dom“, kakor se je prvotno nameravalo. — Občinski svet je dovolil spremeniti regulacijski načrt pri novem „Cesarja Franca Jožefa zavetišču“, katerega bode za 200 neozdravljivih bolnikov gradila v Vodmatu „Kranjska hranilnica“. — Na Rimski cesti se bode gradil kanal za 15.833 gld. — Med Gerberjevo in Krejčijevo hišo bodo postavili vremensko hišico za 1000 gld. — G. trafikantu Kališu se je dovolilo napraviti po Ljubljani kioske, v katerih bodo avtomati za cigare in na katerih se bodo ob enem nalepljali lepaki. — Soha sv. Trojice na Marije Terezije cesti se bode, v kratkem popravila. Deželno predsedstvo je dalo iz potresnega zaklada za to 1000 gld.

Rimske najdbe. V Ljubljani na Valvazorjevem trgu so te dni pri kopanju kanala zadeli v globočini 2 1/2 m ob vogal rimske hiše s poslikanim ometom. Dalje so našli star rimski kanal

iz opek, pri katerem je znamenit opečni beton. Dobili so tudi zmečkano bakreno posodo, lep trnek, nekaj rimskih novcev in nekoliko železnega orodja. G. c. kr. nadinženir Žužek je poskrbel, na najdbe pridejo v muzej.

Himna slovenskih delavcev bode v kratkem zagledala svet. Uglasbil jo bode dični pevovodja pevskega društva „Kolo“ v Trstu gosp. Hrabroslav Vogrič.

Slavnostni koncert bodo dne 16. t. m. priredili abiturientje obeh ljubljanskih učiteljskih v proslavo 50letnega cesarjevega vladanja.

Za Idrijo je Njega Veličanstvo ob svoji petdesetletnici odredilo, da bodo od 1. decembra 1898. dobivali vsi rudarski penzionisti in vse udove zase in za svoje otroke žito in drva brezplačno.

Odkritje spomenika župniku Jan. Mesarju se bo vršilo jutri v župni cerkvi na Bohinjski Bistrici. Spomenik naj poznim rodovom ohrani v spomin blagega, za Bohinj velezaslužnega župnika Mesarja.

Slavnostna otvoritev črnomaljskega vodovoda bode prihodnji ponedeljek. Slavnostni govornik bode državni poslanec dvorni svetnik Šuklje.

Mestno in vojaško kopališče v Ljubljani sta od dne 15. t. m. odprti za občinstvo proti običajni pristojbini.

Vojaška godba c. in kr. 27. pešpolka svirala bode v tem mesecu pri lepem vremenu vsak četrtek ob polu 7. uri popoldne poleg Tivolskega gradu.

Socijalni demokratje so priredili v nedeljo v Št. Petru na Notranjskem nekaj shod, na katerega je prišel govoriti tudi znani Lahon dr. Krstič, ki bega po Istri slovanske kmete in katerega zasluga je, da smo Slovani v istrski peti kuriji propadli. Krstič je bil nekoč navdušen, delaven Slovan. S tem, da socijalni demokratje vodijo takega renegata na svoje shode, kažejo pač, kako globoko tiče že v lahonski kaluži. Njihova mejnarodnost je samo pretveza, pod katero tiči nemški ali laški volk.

Gibanje proti socijalnim demokratom na Goriškem je mej slovenskimi delavci naraslo. Ti so socijalne demokrate celo v „italijanski“ Gorici na shodu, ki se je vršil preteklo nedeljo, s svojo ogromno vdeležbo tako prestrašili, da je vladni komisar shod — prepovedal. Tako je prav!

V kobariški okolici razsajal je 26. in 27. pr. m. strašen vihar. Najbolj prizadete so vasi: Libušnje, Vrsno in Krn, kjer je 26. pr. m. po noči okoli 11. uri toča strašno uničevala. Uničila je vse žito, raztrgala strehe, pobijala okna.

Katehetski shod naj bi se vršil še to leto, kakor predlaga „Primorski List.“ Tudi katehetski list bi bil zelo potreben. „Duhovni voditelj“ naj bi prinašal posebno prilogo za katehete. Le ne cincati, čas je resen in drag! Tako kliče ljubljanskim, oziroma mariborskim tovarišem — star katehet.

Okrajni zastop celjski je sklenil peticijo na pravosodno ministerstvo za ustanovitev nadsodišča v Ljubljani ter potrebne naredbe zoper sklep graškega nadsodišča, dalje peticijo na učno ministerstvo za univerzo v Ljubljani, peticijo na trgovinsko ministerstvo za slovenske napise in tiskovine pri pošti celjski in peticijo na železniško ministerstvo za slovenske napise in nazonila pri železnicah.

Drobne novice. Dimnikarskega mojstra Ivana Turka iz Vodmata so našli dne 5. julija v Ljubljani. Šel se je kopat dne 30. junija in je utonil. — Strela je dne 5. julija po noči udarila v Vodmatu v hišo Mih. Židana in grozovito razluskala zid. V hiši je stanovalo 18 oseb, a zgodil se je pravi čudež, le eden deček je bil nekoliko poškodovan, da je oglušil na levo uho. — V Ljubljani je dne 5. julija zavozilo dvoje splašenih konj v Ljubljani in potegnili seboj jedno perico, drugi pa prekucnilo škaf perila, da je splulo po vodi. Perica in konji niso utonili. — Strela je udarila v cerkev na Malenskem Vrhu pri Poljanah in užgala stolp, ki je zgorel. — Ustrelil se je v Celovcu vojak 17. pešpolka Jožef Štupica, doma iz Ribniškega okraja. Strah pred kaznijo ga je tiral v smrt. — V Dornbergu

se je ustanovila zavarovalnica za govejo živino. — V Šempetru pri Gorici so pri občinskih volitvah na celi črti zmagali krščanski socialci — Električno razsvetljavo bodo upeljali jeseni v Trstu. — Ciklon je v noči od 25. do 26. junija divjal v radovljiškem okraju in v gozdih Jelovice. Podrl in polomil je 20 do 25.000 m² smrek in jelk. Erar ima največjo škodo. — V Pulju je bil dne 5. t. m. požar v novih delavskih barakah c. in kr. mornarice. Škode je 20.000 gld.

Wolf zmaguje v Ljubljani. Ljubljanski Nemci Suppan, dr. Schaffer in drugovi so uklonili pred Wolfovci svoje vratove. Staro liberalno konstitucionalno društvo, ki je nekdanje vladalo Kranjsko, se je prerodilo v ultra-nemško-nacionalni „Deutscher Verein“. Sedaj bodo menda vender „Narodovci“ nehali trditi, da je mej Nemci še nekaj „dobrih“, s katerimi se da sklepati zveza, ko tudi ti dobri možje tulijo v Wolfov rog.

Profesorju Vatroslavu Jagiću izroče, kakor čujemo, v slavnostni seminarski seji njegovi slušatelji udanostno adresno, na katero se vsi podpišejo, hoteč tako vsaj na skromen način proslaviti šestdesetletnico njegovega življenja. Prihodnje leto pa izide njemu v čast knjiga: Življenjepis Jagićev in bibliografija njegovih del z vsemi potrebnimi apertinencijami.

Milo v korist družbe sv. Cirila in Metoda. G. Vaso Petričič, veletržec v Ljubljani, je založil jako fino toaletno milo v korist družbe sv. Cirila in Metoda, na kar posebno opozarjamo tukajšnje občinstvo, kakor tudi ljubljanske in zunanje trgovce. Milo ima jako ukusno obliko; na njem sta vtisnjena svetnika, ter tudi na krasno izdelanih zaklopnih v narodnih barvah sta podobi sv. Cirila in Metoda.

Lega Nazionale je minolo nedeljo zborovala v Tržiču (Monfalcone). Oblastvo je prepovedalo izobešanje zastav in godbo. Tržičanje so Legovce mrzlo vsprejeli. Irredentovski listi so vsled tega vidno prehlajeni.

Otvoritev planinske koče. Otvoritev in blagoslovljenje „Gornjegrajske koče“ na Menini planini se izvrši v četrtek dne 21. julija t. l. ob 10. uri dopoldne. Odhod iz Gornjega Grada ob 5. uri zjutraj, oziroma dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne.

„Der Süden“ je izšel na Dunaju pod zavetništvom nekaterih slovenskih in hrvatskih državnih poslancev. Prirčno pozdravljamo ta novi list, ki bode branil v nemškem jeziku pravice Slovencev in Hrvatov. Veseli smo ga tem bolj, ker obeta, da bode stal na stališču, na katerem stoji naš list, vzvišen nad domače strankarstvo. G. Pukl bode brez dvoma spreten urednik in mnogo pripomogel, da se bode list kmalu razvil in prišel iz plenice. Ne moremo pa zamolčati, da smo pričakovali od združenih slovenskih poslancev ustanovitve nemškega dnevnika, pisanega v slovanskem duhu. Neizmerna je naša škoda, da nimamo Slovani na Dunaju večjega glasila, ki bi brzo zavračal židovsko-nemške laži in ki bi igral glede poročil iz središča vodilno ulogo tudi v slovanskem časništvu sploh.

„Voditelj v bogoslovnih vedah“, katerega spretno urejuje g. prof. Kovačič, je izšel (2 zvezek). Priložen ima Slekovec zgodovinski spis: „Duhovni sinovi slavne nadžupnije konjiške.“

Listnica uredništva: G. dopisniku izpod Stola: Hvala! Prihodnjič! — Glasbena Matica v Novem Mestu: Isto! Za danes prepozno došlo. — Poročilo o občnem zboru ljubljanske okrajne bolniške blagajne smo morali radi nedostajanja prostora odložiti do prihodnjič.

Najnovejše vesti.

Tolmače hoče grof Thun, kakor trdi „Vaterland“, uvesti pri dvojezičnih sodiščih. Nemški časniki tudi s tem niso zadovoljni, češ, kmalu bode preplavljena Avstrija s slovanskimi uradniki. Po njih nazorih mora ostati preplavljena le z nemškimi.

Dreyfusovci in Zolovci na tleh. Na Francoskem je prišlo na krmilo liberalno-radikalno ministerstvo. Vse liberalstvo in židovstvo je mislilo, da je že na konju in da bodeta Žid Drey-

fus in ateist Zola oproščena. A prišlo je narobe. Vojni minister Cavaignac je predvčerajšnjim v zbornici gororil proti Dreyfusu, rekoč da ima gotove dokaze za njegovo izdajalstvo. Zbornica je z vsemi proti dvema glasovoma pritrdila ministrovemu govoru in sklenila, da se ta govor natisne in nabije po zidovih v vsi Franciji. — Koliko črnila so razlili v „Narodni Tiskarni“ na te proklete klerikalce in tercijanke, ki niso hoteli reči, da sta Dreyfus in Zola nedolžna — in sedaj! — Ta zaušnica od liberalnih bratcev je malo pregorka!

Škofa in prošta v Tridentu je tožila „Bozner Zeitung“ zaradi razžaljenja časti. Nadsodišče v Inomestu je razsodilo, da je tožba utemeljena in da se začne preiskava.

Razprava Nabergoj contra Spadoni. Včeraj se je vršila kazenska razprava na ovadbo Ivana vit. Nabergoja proti dr. Ernestu Spadoni radi žaljenja časti, storjene v mestni seji povodom razprave o verifikaciji volitve Nabergojeve. Dr. Spadoni, katerega je branil dr. Ricchetti je bil obsojen na 50 gld. globe, odnosno 10 dni zapora. Tožitelja je zastopal odvetnik dr. Gustav Gregorin.

Iz Gorenjske Doline se nam poroča: Nedavno je neki list poročal iz Kranjske Gore, da so neki izletniki „heilali“, vender moramo priznati, da to pravim Borovcem ni ugajalo; le nekatere to rado moti, ko slišijo toliko nemškega govorjenja uprav od izletnikov. Prav bi bilo, da bi Slovani v obilnišem številu zahajali po naših krajih in netili slovensko zavest. Dobri Borovci so tudi popravili prejšnje „heilanje“ s tem, da so na predvečer slovanskih blagovestnikov zažgali kres in izpuščali rakete, pa se drugi dan tudi v cerkvi spominjali teh prvoučiteljev božanske vere in narodne omike. — Če ste drugod imeli slabo vreme, in če drugod dežuje, smete se nadejati, da v naših planinah sneži. In tako je bilo isti večer, da je sneg hribe globoko doli pobelil. Vender ga bodo blagodejni solnčni žarki kmalu pobrali in najlepša sezona prepeličarjev se bo začela.

Špansko-ameriška vojna.

Veseli so Američani, veselja rajajo vsi sovražniki katoliške Španije, ker je bilo zadnji teden pred Santiagom popolnoma uničeno brodovje admirala Cervere. Dobil je Cervera od maršala Blanca povelje, da naj ubeži z brodovjem iz zaliva pred Santiagom. Poskusil je to pri belem dnevu, a vsula se je na njegove ladije ploha ameriških krogelj, ki jih je zažgala in potopila pod poveljstvom admirala Sampsona. Pogreznile so se po hudem štiriurnem ognju štiri oklopnice in dve torpedovki. Španjcev je bilo ubitih 300, ranjenih 150 in vjetih 1800. Vjeli so Španjci tudi admirala Cervero, ki je bil ranjen na roki, in ga spravili na ladijo „Gloucester“, kjer je poveljnik čestital Cerveri, da se je boril junaški. Vjet je tudi podadmiral z vsemi poveljniki. Zadnja španska ladija, „Reina Mercedes“, je bila končana dne 6. t. m. Ameriške ladije niso nič trpele, le jeden vojak je bil ubit in dva ranjena. Ladija „Cristoforo Colon“, na kateri je bil Cervera, je brzo bežala, a zadela je ob skalo in se potopila. Američani so vjeli potapljačoe se Španjce.

V Madridu je ljudstvo silno vznemirjeno, bati se je vstaje, vender se ne sliši, da bi bila vlada pripravljena skleniti premirje. Govori se o obsednem stanju v Madridu, pa tudi o novem ministerstvu, katero bi prevzel Martinez Campos.

V Santiagu je prevzel poveljstvo general Linares, ki je bil tudi že ranjen. Bila se je namreč na suhem pred Santiagom dne 3. t. m. jako vroča bitka. Američani so izgubili nad 1700 mrtvih in ranjenih, v boju so pa imeli 12000 mož; Španjcev, ki so se silno hrabro bojevali, je bilo le 2000, a bili so bolje zavarovani. Američani bombardujejo Santiago. General Linares je rekel, da rajše mesto požge, kakor da bi se udal. Američani imajo velike izgube. Ministerski svet hoče odstaviti generala Shafterja. Tudi je večina ministrov proti daljnemu bojevanju, češ, naj se Kuba izlakuje.

Brodovje admirala Camare se je vrnilo in stoji 5 milj od Sueza.

Društva.

Sentjakobsko-trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani priredi jutri popoldne ob 5. uri v restavraciji pri Lloyd veselico s sodelovanjem slovenskega trgovskega pevskega društva in vojaške godbe. Vstopnina za osebo 20 kr. Želimo najboljšega uspeha, ker je družba sv. Cirila in Metoda — v stiskah! — Zato jako obžalujemo, da ji bo „Ljubljana“ jutri delala konkurenco.

Pevsko društvo „Ljubljana“ vabi na veliko vrtno veselico katero priredi v nedeljo, dne 10. julija 1898. l. na vrtu pri „Virantu“. Godba sl. c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev štev. 27. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 20 kr. Odbor pevskega društva „Ljubljana“.

Slovensko trgovsko pevsko društvo v Ljubljani priredi danes na vrtu „Narodnega doma“, pri neugodnem vremenu v „Sokolovi“ telovadnici, prvi koncert s sodelovanjem vojaške godbe. Vspored petju: 1. A. Förster: Kitica slovenskih narodnih pesmi. 2. G. Eisenhut: „San“. 3. J. M. Bartl: „Moja očina“. 4. a) E. Vašek: „Moj dom“. b) J. N. Skraup: „Staročeska“. c) Virk: „Slava Slovincem.“ — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo.

Občni zbor „Glasbene Matice“ se bode vršil dne 15. julija ob 8. uri zvečer v društveni dvorani. Opozarjamo s tem na dotični inserat v današnji številki; z ozirom na važnost dnevnega reda je želeti obilne vdeležbe.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe je bil četrtek v „Katoliškem domu“ v Ljubljani dobro obiskan. Ker danes nimamo prostora za obširnejše poročilo, naznanimo samo, da je bil predsednikom zopet izvoljen g. ces. svetnik Murnik in za odbornike gg. Henrik baron Lazarini v Smledniku, dr. Romih, župan v Krškem, in Viljem Rohrman, pristav kmetijske šole na Grmu.

Prvo ljubljansko uradniško konsumno društvo. Načelnništvo, oziroma nadzorništvo in posamezni odseki I. ljubljanskega uradniškega konsumnega društva so za tekoče leto sestavljeni, kakor sledi: 1. Načelnništvo: načelnik: Svetek Anton, ces. kr. svetnik, tajnik: Tomažič Ferdo, c. kr. kontrolor, knjigovodja: Kenk Fran, ces. kr. poštni oficijal, blagajnik: Palčič Mihael, ces. kr. poštni asistent; 2. Odsek za nakupovanje blaga: načelnik: Kobau Josip, ces. kr. carinski nadkontrolor, podnačelnik: Svetek Ivan, oficijal južne železnice; 3. Nadzorništvo: načelnik: Wester Avgustin, ces. kr. prof., podnačelnik: Topolansky Mavro, ces. kr. tajnik tobačne režije. V seji dne 4. t. m. se je tudi sklenilo, pri društvu upeljati prodajo pšeničnega in rženega kruha, sprva seveda le za poskus, in se p. n. društveniki na to posebno opozarjajo.

Koncert, katerega je priredilo pevsko društvo „Slavec“ preteklo soboto na vrtu „Narodnega doma“ v korist Prešernovem spomeniku, se je obnesel v pevskem oziru prav dobro, ter je dokaz da zbor pod vodstvom, svojega kapelnika gosp. Beniškega prav lepo napreduje. To smo posebno opazili pri drugi polovici koncerta, kateri se je vsled slabega vremena vršil v telovadnici. Žal da koncert, za katerega je imel odbor „Slavca“ jako vzvišeni namen, ni v gmotnem oziru dosegel istega, kar bi doseči moral. Nikakor se ne moremo načuditi brezbriznosti nekaterih narodnih krogov, kateri celo pri takih prilikah tiče za pečjo. Pa kaj, ko smo, izvzemši nekoliko slov. odličnjakov, kateri pa so tudi pri vsaki priliki navzočni, prav močno pogrešali mnogo tukajšnjih odbornikov za Prešernov spomenik. Istotako smo opazili prav ugledne rodbine, pa ne na vrtu, ampak ob vrtu „Narodnega doma“. Tam se sprehajati, je pač ceneje. Ne moremo pa tudi zamolčati, naj bi se prihodnjič tudi druga narodna društva ozirala na jednake uprizoritve, ter naj na jedni in isti večer opuste shode, ako so tudi zasebnega pomena.

Osnovni odbor zveze slovenskih pevskega društva razpošilja pevskim zborom sledečo okrožnico: Vsem slovenskim pevskim društvom naznanjamo veselo in važno vest, da so pravila zveze slovenskih pevskega društva v Ljubljani oblastveno potrjena in da se je v Ljubljani os,

noval odbor, kateremu je naloga, sklicati prvo zvezno skupščino. Osnovni odbor sklicuje torej to skupščino na dan 24. julija 1898 in naznanja, da se bo zborovanje prve zvezne skupščine vršilo ob treh popoldne v dvorani „Glasbene Matice“ v Ljubljani. Zvezi slovenskih pevskih društev je namen: združiti vsa v slovenskih krajih na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem, potem v Gradcu in na Dunaju že obstoječa in v bodoče osnovana slovenska pevska, in pa taka nepolitična društva, ki poleg drugega svojega namena goje tudi slovensko petje. Krasen je ta namen, ne samo z umetniškega, ampak tudi z narodnega in kulturnega stališča. Na Slovenskem imamo že lepo število pevskih društev, vendar to število še ni toliko naraslo, da bi smeli biti zadovoljni. Vsako pevsko društvo je pionir in širitelj slovenske zavednosti in ponosa, to je tistih lepih prepotrebni narodnih vrlin, katerim je vir v predivni slovenski in slovanski pesmi. Zveza slovenskih pevskih društev bodi torej naša pevska organizacija, katera blagodejno upliva na razvoj naše celokupnosti, vzgaja in utrjuje srca v zvestobi do slovenske stvari. Združitev slovenskih pevskih društev bode velike važnosti ne samo za razvoj posamičnih pevskih društev, ampak bode tudi eminentno kulturnega in socialnega pomena. Trdno torej upamo, da ne bode nobenega slovenskega pevskega društva, katero ne bi pristopilo zvezi našega vzajemnega delovanja v prospeh slovenski pesmi in v korist probuje naše narodne zavesti in ponosa. V to ime vabimo vsa bratska pevska društva slovanska, da nam naznanijo svoj pristop k zvezi, da nam naznanijo število svojih članov in da določijo v zmislu § 27. pravil svoje odposlance za prvo skupščino dne 3. julija 1898 v Ljubljani. — To okrožnico priporočamo vsem pevskim zborom v uvaževanje, ker taka zveza je Slovincem prepotrebna. Čehi in tudi Jugoslovani imajo že take zveze. Konečna zveza vseh slovanskih pevskih društev rodila bi velikansko slovansko pesem, ki bi odmevala po celem slovanskem svetu.

Razne stvari.

Našemu cesarju je poslal papež Lev XIII. o priliki jubileja krasno podobo iz mozaika. Podoba predstavlja cerkev sv. Angele.

Naša cesarica je obolela na živcih, ne more spati in se je pojavilo razširjenje srca. Zdravit se je šla v Namheim pri Wiesbadenu.

Radi dogodkov v Sjeničaku se je včeraj nadaljevala razprava. Obtoženih je 31 vaščanov radi hudodelstva vstaje.

Nov dar ruskega carja knezu črnogorskemu. „Srbobranu“ javljajo s Cetinja, da je car daroval knezu Nikolaju 8 baterij za brzo streljanje in 2500 samokresov s potrebnim streljivom. Ves ta material je že na potu iz Rusije v Bar.

Hud potres je bil zadnjo soboto v Sinju v Dalmaciji. Štiri osebe so izgubile življenje in nad 70 oseb je poškodovanih. Blizu Sinja ležeči vasi Turjake in Trilj je potres popolnoma porušil. V saboto je bilo nad 40 sunkov in so se ponavljali še ves teden. Ljubljanski mestni svet je dovolil ponesrečencem v podporo 300 gl. ter je daroval veliko potresno barako, stoječo od ljubljanskega potresa na cesarja Jožefa trgu. Cesar je podaril poškodovanim prebivalcem 4000 gl. podpore in mesto Zagreb 500 gl.

Svedsko mesto Nassu ima gasilno društvo, katero tvori 150 žensk. Bog vedi, če v paradi nosijo gasilke tudi čelade!

Velika nesreča na morju se je primerila 4. t. m. Parnika „Cromartyshire“ in „Bourgogne“ sta trčila blizu Sable Island. Parnik „Bourgogne“ se je potopil, z njim pa je utonilo do 550 oseb, 117 potovalcev in 30 pomorščakov se je rešilo.

Shod slovanskih zdravnikov se je nameraval napraviti v Poznany, a je pruska vlada prepovedala udeležbo iz drugih držav. Prepoved je zlasti naperjena proti češkim zdravnikom, ki so se nameravali udeležiti tega znanstvenega shoda. Odbor je shod odložil.

Ameriški Slovenci so imeli na praznik sv. Cirila in Metoda v Puebli veliko slavnost, združeno s petim glavnim zborovanjem svoje vrlo delujoče „Jednote“. Od vseh strani so prihiteli delegatje zvezinih društev. Imeli so tudi slovesno sv. mašo, potem je bil slavnostni obhod po mestu in nato odhod v prekrasno mineralno palačo, kjer so vdeleženci ostali skupaj do večera. — V Towru Minn. je na praznik sv. Rešnjega Telesa vzbujala pri procesiji posebno pozornost slovenska godba. Ta slovenska godba v Ameriki je lepo uniformirana in šteje 22 moških. — V māsnika posvečen je bil v Ameriki pre-

tekli mesec od nadškofa Irelanda č. g. Frančišek Krže, rodom Ljubljčan.

Zgodovinske najdbe v Bosni. V vasi Muhasirovici ob reki Bosni so našli zgodovinski spomenik iz l. 1203., ki se tiče zgradbe ondote katoliške cerkve. Na plošči je napis: „Bog daj zdravje banu Kulinu in njegovi soprogi Vojslavi.“ Kustos dr. Truhelka je ukazal prepeljati znamenito ploščo v deželni muzej v Sarajevu.

„Slovenski List“ se prodaja v Štefeti prodajalnici pred škofijo in Podrekarjevi prodajalnici na sv. Jakoba trgu. Posamezne številke so po 8 kr.

Iščemo

trgovskega pomočnika,

ki je zanesljiv in v trgovskih poslih prav dobro izvežban. Podrobnosti po dogovoru. Kje, pove iz prijaznostij upravnistvo „Slovenskega Lista“.

Glasbena Matica v Ljubljani.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Glasbene Matice“

dne 15. julija zvečer ob 8. uri

v društveni dvorani.

Vzpored:

- 1.) Ogovor predsednikov.
- 2.) Poročilo tajnikovo.
- 3.) Poročilo blagajnikovo.
- 4.) Poročilo revizorjev.
- 5.) Poročilo gospodarja.
- 6.) Volitev predsednika.
- 7.) Volitev 13. odbornikov.
- 8.) Posamezni nasveti.

Ljubljana, 30. junija 1898.

Za odbor „Glasbene Matice“

t. č. predsednik:
Fr. Ravnihar.

t. č. tajnik:
I. Belč.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu najljubše priporočam svojo

bogato zalogo

najraznovrstnejših

klobukov, cilindrov, čepic i. t. d.

Zagotavljam dobro blago in nizko ceno.

Velepoštovanjem

18 (12-4)

J. Soklič.

Stari trg št. 1 (pod Trančo).

Melusine- ustna in zobna voda

deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr. b2 (12-2)

Jedina zaloga

lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1. poleg mesarskega mosta.

☛ Telefon št. 68. ☛

Prej **Albert Robida** Prej

M. Učak v Ljubljani, Rožne ulice št. 5

26 (25-16) izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Priporočajo se se posebno za slikanje cerkev in kapel. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom.

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke,

zarezane strešne opeke

(Strangfalzziegel)

(izdelane iz najbolj znane Vrhnjske gline) z zraven spadajočo

stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitiga železa

lončene peči in štedilnike

(lastnega izdelka)

42

Roman-cement

Dovški Portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

Najnižje cene!!!

Pozor kolesarjem - novincem:

za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Prodaja biciklov.

Največja zaloga koles z vsemi novostmi. Po znano najboljša in preiskušena kolesa proti garanciji po najnižjih cenah. Mehanična delavnica za vsa popravila nahaja se v lastni hiši na Poljanski cesti št. 31, isto tam lep prostor na prostem za vežbanje na kolesu.

Puch, Styria
najboljša

Columbia
Helical-
Premier

Svetovnoznana

angleška kolesa

iz orožne tovarne B. S. A.

Velika zaloga
vsakovrstnih
šivalnih strojev
po najnižjih cenah.

Ceniki

šivalnih strojev ter koles se pošiljajo po pošti zastoj in franko.

Priporočam se p. n. občinstvu najljubše in vabim k obilnemu obisku.

Fran Čuden, urar v Ljubljani

Dr. Josip Furlan,

kazenski zagovornik
in odvetniški koncipijent pri dr. Danilu Majaronu,
sprejema kazenske zagovore
v Gospodski ulici št. 17 v Ljubljani. ^{69 (2-2)}

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid
navadno opeko za zid

37

ponujata

po izdatno znižanih cenah

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Vsled odborovega sklepa pri slavnostni seji, na predlog gospoda odbornika „Glasbene Matice“ Ivana Vencajza, razpisuje „Glasbena Matica“

dve jubilejski nagradi

prvo s 600 kronami,
drugo s 300 kronami

za najboljši dve izvirni, za proizvajanje sposobni **epiški skladbi** (oratorij, balada, romanca, legenda, epiški ciklus) za veliki orkester, soli in zbor.

Snov bodi vzeta iz domače zgodovine ali legende, iz domačega bajeslovja ali domačega življenja ali se naslanja na kak slovenski izvirni (narodni) epiški poem.

Po obsegu naj skladba izpolni pol koncertnega večera.

K ti konkurenci se vabijo vsi domači glasbeniki.

Skladbe je poslati do

1. januvarija leta 1900

„Glasbeni Matici“ v Ljubljani, (na zavitku označene kot konkurenčne skladbe in opremljene s kakim geslom ali drugim znakom. Isto geslo bodi napisano na zapečatenem zavitku, v katerem je ime skladateljevo.

Za oceno skladb in razsodbo o njih sposobnosti za proizvajanje se bo sestavila posebna strokovna jury.

Skladbe ostanejo z vsemi pravicami last skladateljev. „Glasbena Matica“ ima samo pravico do prepisa in proizvajanja za-se in za „Zvezo slovenskih pevskih društev“ kjer in kadar si bodi.

K obilni udeležbi vabi

odbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani.

Fran Ravnikar s. r.,

t. č. predsednik.

68 (3)

Jedino pravo originalno

plznsko pivo

Telefon št. 90.

je le ono

66 (2-3)

iz meščanske pivovarne v Plznu

ustanovljene l. 1842.

Jedino to je bilo odlikovano na vseh razstavah,
kjer je bilo izloženo;

z najvišjimi počastnimi znaki.

Zastopnik:

J. Gorup v Ljubljani.

Otvoritev trgovine.

Čast mi je naznaniti, da sem odprl tukaj na **Dvornem trgu št. 3.**
pod trdko

L. Schwentner

ново urejeno knjigarno in trgovino z muzikalijami, umetninami,
papirjem, pisalnim in risalnim orodjem. ^{70 (3-2)}

Moja bogato in ukusno urejena zaloga, katero bodem popolnjeval vedno z najmodernejšimi proizvodi, ponuja mi ugodno priliko, da bodem mogel ustrezati vsakovrstnim zahtevam.

Vsaki nalog izvršil bodem najhitreje in z vso skrbljivostjo; posebno pa si hočem prizadevati, da si ohranim pridobljeno zaupanje strogo pravilnim in poštenim postopanjem.

V LJUBLJANI, dne 1. julija 1898.

L. Schwentner.

Pozor! **Novi, fini, dobri** **svinčniki**

„Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Z načelom, da kar se zalaga pod imenom dične naše družbe — mora biti najboljša kakovosti, da se obdrži in ostane v trajni rabi, založil sem s privojenjem slavnega vodstva **novej, fine** svinčnike v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“, izdelane od prve svetovne firme te stroke: **L. C. Hardtmuth na Dunaju**.

Da se udomačijo ti **novi**, edino dobri svinčniki v vsaki narodni hiši, po pisarnah in šolah in da se moje dobro blago ne zamenja s kakimi slabimi izdelki, izdanimi na ime družbe, zato

zahtevajte, kupujte in
v lastno korist rabite

le svinčnike, ki imajo poleg družbenega imena vtisnjeno tudi tovarniško znamko

L. C. Hardtmuth.

Moje blago je prima-blago. Le k prima-blagu privtisne firma **L. C. Hardtmuth** svojo znamko.

Cena svinčnikom je po 1, 2, 3, 4, 5, in 7 kr. kos; v dvanajstoricah ceneje, prekupovalcem rabat. Zalaga in prodaja

Ivan Bonač

trgovina s papirjem in šolskimi potrebščinami v Ljubljani. Založnik priznana najlepših slovenskih razglednih dopisnic v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“ s podobo nje prvomestnika veleč. gosp. Toma Zupana.

Cena za kos 5 kr., 100 kosov 4 gld. franko.

Prevezem naročila za izdelovanje razglednih dopisnic v eni ali več barvah. Prosim, da se mi iz vseh krajev slovenske zemlje, kjer še nimam zveze, pošlje po 10 razglednih dopisnic proti takojšnji odškodnini. 62 3-3

Njega Svetost

Papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponij-ju g. lekarnarju **G. PICCOLI-JU** v Ljubljani pristrčno zahvalo za doposlano jim stekleničico

tinkture za želodec

in so njemu z diplomom dne 27. novembra 1897. podelili naslov „**dvorni založnik Njihove svetosti**“ s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Njihove svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo boleham **Piccoli-jevo želodčno tinkturo**, katera krepča želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljanje ter telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje

G. Piccoli,

lekarnar „pri Angelu“ v Ljubljani,

Dunajska cesta

65 (2)

Tinkturo za želodec pošilja izdelovatelj v skatljah po 12 stekleničic za gld. 126 a. vr., po 24 stekleničic za gld. 240 a. vr., po 36 za gld. 350, po 70 za gld. 650 (poštni paket ne čez 5 kil težak po 110 za gld. 1030.

Poštino mora plačati p. n. naročnik.

Alojzij Večaj,

pečarski mojster v Ljubljani,

Opekarska cesta št. 61.

priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnih

pečij iz glinaste snovi

od najprostejših do najfinejših rujave, zelene ali bele barve. Izdeluje na željo tudi peči v poljubni drugačni barvi.

Natančno izvršuje naročila na štedilnike ter jamči za vse svoje izdelke jedno leto.

== Cene nizke. == 8 (52-19)

Prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporoča podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: **več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov, lestencev** itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebranje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo. 49 (30-5)

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franko.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar-srebrar,

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 27.

Ivan Kregar,

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode,

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8, poleg Alojzjevišča,

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in podpirateljem domače umetnosti v najnatančnejše izdelovanje

monštranc, ciborijev, ke-

lihov, tabernakljev,

svečnikov, lestencev,

križev *ua.* 20 (10)

iz najboljših kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

Otvoritveno naznanilo.

Narodna kavarna

na Dvorskem trgu, v Pongratz-evi hiši.

Visokočastitemu p. n. občinstvu naznanjam, da sem otvoril gori omenjeno, popolnoma novo opravljeno ter z vsem udobnostmi opremljeno kavarno

dne 25. junija 1898.

Dekoracije in pohištvo v tej kavarni izvedeno je v jugoslovanskih motivih po načrtih arhitekta gosp. J. Jagra in mizarja g. J. Primožiča, tapetarska dela izvršila je tverka J. N. Naglas, slikarska g. Kramaršič in g. Terdan, plesarska g. Bricelj, stopnjice izvršil je g. Zabkar in stole tverka g. J. Verbič v Bistri.

Prostori so zračni in visoki ter obstojé: iz biljardne sobe z dvema biljardoma, bralne dvorane in iz dveh igralnih sob.

Na razpolago so vsi tu- in inozemski najbolj čitani časopisi.

V nadeji, da sem uredil kavarno vsem zahtevam slavnega p. n. občinstva, potrudil se bodem, ustreči željam vseh mojih častitih p. n. gostov.

Postregel bodem z izvrstno belo in črno kavo, čaji, likerji in z raznimi pijačami kakor tudi z Auerjevim in plznskim pivom; v poletju z vedno svežim sladoledom, limonado, malinovim sifonom i. t. d. ter z izborno kavo za zajutrek, osobito v Ljubljano dohajajočim gostom v priporočilo.

Opirajoč se na zaupanje, katero mi slavno občinstvo že mnogo let izkazuje, se zahvaljujem za to zaupanje in se nadejam, da mi isto še v večji meri v moji novi kavarni nakloni.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Fran Krapeš,

kavarnar.

64 (3)